

31997L0005

14.2.1997

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 43/25

ДИРЕКТИВА 97/5/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 27 януари 1997 година
относно презграничните кредитни преводи

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 100а от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽²⁾,

като взеха предвид становището на Европейския паричен институт,

като действат в съответствие с процедурата, уредена в член 189б от Договора ⁽³⁾, по смисъла на съвместния текст, одобрен на 22 ноември 1996 г. от Помирителния комитет,

(1) като имат предвид, че обемът на презграничните плащания нараства устойчиво, тъй като изграждането на вътрешния пазар и напредъкът към пълен икономически и паричен съюз води до по-голяма търговия и движение на хора вътре в общността; като имат предвид, че презграничните кредитни преводи представляват значителна част от обема и стойността на презграничните плащания;

(2) като имат предвид, че за лицата и стопанските субекти, особено малките и средни предприятия, е съществено важно да могат да извършват кредитни преводи бързо, надеждно и евтино от една част на Общността в друга; като имат предвид, че в съответствие с уведомлението на Комисията относно прилагането на правилата за конкуренция на ЕО към презграничните преводи ⁽⁴⁾, по-голямата конкуренция на пазара за презгранични преводи би трябвало да доведе до подобряване на услугите и намаляване на цените;

(3) като имат предвид, че настоящата директива се стреми да подкрепи напредъка, постигнат в изграждането на вътрешния пазар, и в частност, в либерализацията на движението на капитала с оглед прилагането на Икономическия и паричен съюз; като имат предвид, че нейните разпоредби

следва да се прилагат към кредитни преводи във валутите на държавите членки и в еско;

(4) като имат предвид, че Европейският парламент в своята резолюция от 12 февруари 1993 г. ⁽⁵⁾ призовава за директива на Съвета, която да уреди правилата в областта на прозрачността и осъществяването на презгранични плащания;

(5) като имат предвид, че въпросите, обхванати от настоящата директива, следва да бъдат разглеждани отделно от систематичните въпроси, които остават за разглеждане в Комисията; като имат предвид, че може да се окаже необходимо да се направи последващо предложение, което да обхване тези систематични въпроси, особено проблема за необратимост на сетълмента;

(6) като имат предвид, че целта на настоящата директива е да подобри услугите по презграничните кредитни преводи и по този начин да съдейства на Европейския паричен институт (ЕПИ) в неговата задача да насърчава ефективността на презграничните плащания с оглед подготовката на третата фаза на Икономическия и паричен съюз;

(7) като имат предвид, че в съответствие с целите, залегнали във второто изложение, настоящата директива би следвало да се прилага към който и да е кредитен превод на стойност, по-малка от 50000 ECU;

(8) като имат предвид, че съгласно третия параграф на член 3б от Договора, както и с оглед осигуряване на прозрачност, настоящата директива урежда минималните изисквания, необходими да се осигури задоволително ниво на информация за клиента както преди, така и след изпълнението на презграничен кредитен превод; като имат предвид, че тези изисквания включват указания за процедури за обжалване и обезщетения, предлагани на клиентите, както и достъпа до тях; като имат предвид, че настоящата директива урежда минималните изисквания за извършване (по-специално по отношение на условията за изпълнение) относно това, кои институции, предлагащи услуги за презгранични кредитни преводи, би трябвало да се придържат към нея, включително към задълженията да извършват презгранични кредитни преводи в съответствие с нарежданията на клиента; като имат предвид, че настоящата директива изпълнява условията, произтичащи от принципите, установени в препоръка 90/109/ЕИО на

⁽¹⁾ ОВ С 360, 17.12.1994 г., стр. 13, и ОВ С 199, 3.8.1995 г., стр. 16.

⁽²⁾ ОВ С 236, 11.9.1995 г., стр. 1.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 19 май 1995 г. (ОВ С 151, 19.6.1995 г., стр. 370), Обща позиция на Съвета от 4 декември 1995 г. (ОВ С 353, 30.12.1995 г., стр. 52) и Решение на Европейския парламент от 13 март 1996 г. (ОВ С 96, 1.4.1996 г., стр. 74). Решение на Съвета от 19 декември 1996 г. и Решение на Европейския парламент от 16 януари 1997 г.

⁽⁴⁾ ОВ С 251, 27.9.1995 г., стр. 3.

⁽⁵⁾ ОВ С 72, 15.3.1993 г., стр. 158.

Комисията от 14 февруари 1990 г. за прозрачност на банковите условия, отнасящи се до презгранични финансови трансакции ⁽¹⁾; като имат предвид, че настоящата директива не засяга Директива 91/308/ЕИО на Съвета от 10 юни 1991 г. за предпазване от използване на финансовата система за пране на пари ⁽²⁾;

- (9) като имат предвид, че настоящата директива би следвало да допринесе за намаляване на максималното време за изпълнение на презгранични преводи и да насърчи онези институции, на които това вече отнема малко време, да продължат да поддържат тази практика;
- (10) като имат предвид, че в доклада, който Комисията ще внесе в Европейския парламент и в Съвета в рамките на две години от прилагането на настоящата директива, би трябвало да се проучи с особено внимание срокът, който ще бъде прилаган, когато липсва уговорен срок между наредителя и неговата институция, отчитайки както техническото развитие, така и съществуващото положение във всяка държава-членка;
- (11) като имат предвид, че би следвало да съществува задължение за институциите за възстановяване на средствата, в случай на неуспешно приключване на кредитния превод; като имат предвид, че задължението да възстановяват средствата налага бъдеща вероятна отговорност на институциите, които биха могли, при липса на каквото и да е ограничение, да имат вреден ефект върху изискванията за платежоспособност; и че задължението за възстановяване на средствата би трябвало следователно да бъде приложимо до 12500 ECU;
- (12) като имат предвид, че член 8 не засяга общите разпоредби на националното право, съгласно което институцията носи отговорност към наредителя, когато презграничен кредитен превод не е бил приключен поради грешка, извършена от тази институция;
- (13) като имат предвид, че измежду обстоятелствата, с които участващите в изпълнението на презгранични кредитни преводи институции могат да се сблъскат, включително такива, които се отнасят до несъстоятелност, е необходимо да се разграничават причинени от форсмажорни обстоятелства; като имат предвид, че за тази цел определението на форсмажорни обстоятелства, дадено в член 4, параграф 6 от Директива 90/314/ЕЕС от 13 юни 1990 г. за пакетни туристически пътувания, пакетни туристически ваканции и пакетни туристически обиколки ⁽³⁾ би следвало да се вземе като основа;
- (14) като имат предвид, че в държавите-членки е необходимо да има задоволителни и ефективни процедури за рекламация и компенсация при уреждане на евентуални спорове между клиенти и институции, като се използват съществуващите процедури, когато това е подходящо,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обхват

Разпоредбите на настоящата директива се прилагат към презгранични кредитни преводи във валутите на държавите-членки и в екю до равностойността на 50000 ECU, наредени от лица, различни от тези, посочени в член 2 букви а), б) и в), и извършвани от кредитни или други институции.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

- а) „кредитна институция“ означава институция, така както е дефинирана в член 1 от Директива 77/780/ЕИО ⁽⁴⁾ на Съвета, като включва клонове, намиращи се в Общността, по смисъла на третото тире от посочения член, на кредитни институции, със седалища извън Общността и които по занятие изпълняват презгранични кредитни преводи;
- б) „друга институция“ означава, което и да е физическо или юридическо лице, различно от кредитна институция, което по занятие изпълнява презгранични кредитни преводи;
- в) „финансова институция“ е институция, както е дефинирана в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 3604/93 на Съвета, от 13 декември 1993 г., определящ дефинициите за прилагане на забрана за привилегирован достъп, посочени в член 104а от Договора ⁽⁵⁾;
- г) „институция“ означава кредитна или друга институция; за целите на членове 6, 7 и 8, клоновете на една кредитна институция, намиращи се в различни държави членки, които участват в извършването на презгранични кредитни преводи, се считат за отделни институции;
- д) „посредническа институция“ означава институция, различна както от тази на наредителя, така и от тази на бенефициера, която участва в извършването на презграничен кредитен превод;

⁽¹⁾ ОВ L 67, 15.3.1990 г., стр. 39.

⁽²⁾ ОВ L 166, 28.6.1991 г., стр. 77.

⁽³⁾ ОВ L 158, 23.6.1990 г., стр. 59.

⁽⁴⁾ ОВ L 322, 17.12.1977 г., стр. 30. Директива, последно изменена с Директива 95/26/ЕО (ОВ L 168, 18.7.1995 г., стр. 7).

⁽⁵⁾ ОВ L 332, 31.12.1993 г., стр. 4.

- е) „презграничен кредитен превод“ означава транзакция, осъществена по инициатива на наредителя посредством институция или неин клон в една държава-членка, с цел предоставяне на определена сума на разположение на бенефициера в институция или неин клон в друга държава-членка; наредителят и бенефициерът могат да бъдат едно и също лице;
- ж) „нареждане за презграничен кредитен превод“ означава безусловно нареждане в каквато и да е форма, дадено пряко от наредителя на една институция за извършване на презграничен кредитен превод;
- з) „наредител“ означава физическо или юридическо лице, което нарежда извършването на презграничен кредитен превод в полза на бенефициер;
- и) „бенефициер“ означава крайният получател на презграничен кредитен превод, за когото съответните суми са на разположение в сметка, до която той има достъп;
- й) „клиент“ означава наредителят или бенефициерът в съответствие с това, което изисква смисълът;
- к) „референтна лихва“ означава лихвата, представляваща компенсация и установена в съответствие с правилата, въведени от държавата-членка, на чиято територия се намира институцията, която трябва да плати компенсация на клиента;
- л) „дата на приемане“ означава датата на изпълнение на всички условия, изисквани от институцията, по отношение изпълнението на нареждането за презграничен кредитен превод, наличността на задоволително финансово покритие и информацията, необходима за извършване на такова нареждане.

РАЗДЕЛ II

ПРОЗРАЧНОСТ НА УСЛОВИЯТА ЗА ПРЕЗГРАНИЧНИ КРЕДИТНИ ПРЕВОДИ

Член 3

Предварителна информация за условията за презгранични кредитни преводи

Институциите следва да предоставят на настоящите си и евентуални клиенти писмено, а когато е подходящо и с електронни средства, в достъпна и разбираема форма информация за условията за презгранични кредитни преводи. Тя следва да включва поне:

- указание за необходимия период за извършване на дадено на институцията нареждане за презграничен кредит на суми, с които да се завери сметката на институцията на бенефициера; началото на този период следва да бъде ясно указано,
- указание за необходимия период от получаване на презграничния кредитен превод за суми, постъпили по сметката на институцията, до момента на заверяване на сметката на бенефициера,

- начина на изчисляване на комисионни и такси, заплащани на институцията, включително, където е приложимо, и техният процент,
- ако има такъв, вальора, прилаган от институцията,
- детайли за процедурите по рекламация и компенсация, които са на разположение на клиента и начините за достъп до тях,
- посочване на използвания референтен обменен курс.

Член 4

Последваща информация за презграничния кредитен превод

След извършване или получаване на презграничен кредитен превод институциите предоставят на своите клиенти, освен ако последните изрично не са се отказали от това, ясна писмена информация в достъпна и разбираема форма, включително, където е подходящо, и с електронни средства. Информацията следва да включва поне:

- референция, позволяваща на клиента да идентифицира презграничния кредитен превод;
- първоначалния размер на презграничния кредитен превод;
- размера на всички разходи и комисионни, платими от клиента;
- ако има такъв, вальора, прилаган от институцията.

Когато наредителят е посочил, че разходите за презграничния кредитен превод се поемат изцяло или частично от бенефициера, последният следва да бъде информиран за това от своята институция.

Когато сума е конвертирана в друга валута, институцията, която я е конвертирала, следва да информира своя клиент за използвания обменен валутен курс.

РАЗДЕЛ III

МИНИМАЛНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПРИ ПРЕЗГРАНИЧЕН КРЕДИТЕН ПРЕВОД

Член 5

Специфични ангажменти на институцията

Освен ако не желае да работи с този клиент, по искане на клиент за презграничен кредитен превод с указани спецификации, институцията трябва да поеме ангажимент относно необходимото време за извършване на превода и платимите комисионни и разходи, отделно от онези, отнасящи се до използвания обменен валутен курс.

Член 6

Задължения, свързани с необходимото време

1. Институцията на наредителя извършва съответния презграничен кредитен превод в срока, уговорен с наредителя.

Когато уговореният срок не е спазен или при отсъствие на такъв, когато в края на петия банков работен ден, следващ датата на приемане на нареждането за презграничен кредитен превод, сумата не е заверена по сметката на институцията на бенефициера, тази на наредителя компенсира наредителя.

Компенсацията следва да съдържа плащане на лихва, изчислена чрез прилагането на референтната лихва към размера на презграничния кредитен превод, за периода от:

- края на уговорения срок или в случай на липса на такъв края на петия банков работен ден, следващ датата на приемане на нареждането за презграничен кредитен превод, до
- датата, на която сумата се заверява по сметката на институцията на бенефициера.

По същия начин, когато презграничен кредитен превод не е извършен в уговорения срок или при липса на уговорен срок, преди края на петия банков работен ден, следващ датата на приемане на презграничния кредитен превод и той е в посредническата институция, от тази институция следва да бъде изискано да компенсира институцията на бенефициера.

2. Институцията на бенефициера следва да предостави на разположение на бенефициера средствата по презграничния кредитен превод в срока, уговорен с бенефициера.

Когато уговореният срок не е спазен или при липса на уговорен срок, когато в края на банковия работен ден, следващ деня, в който сметката на институцията на бенефициера е била заверена, а сумите не са постъпили по сметката на бенефициера, институцията на бенефициера го компенсира.

Компенсацията се състои от заплащане на лихва, изчислена чрез прилагането на референтната лихва към сумата на презграничния кредитен превод, за периода от:

- края на уговорения срок или при липса на такъв, края на банковия работен ден, следващ деня, в който сумата е постъпила по сметка на институцията на бенефициера, до
- датата, до която сумите постъпят по сметката на бенефициера.

3. Компенсацията по параграфи 1 и 2 не се изплаща, когато институцията на наредителя или, в зависимост от случая, тази на бенефициера, може да установи, че закъснението се дължи на наредителя или, според случая, на бенефициера.

4. Параграфи 1, 2 и 3 изцяло не засягат другите права на клиентите и институциите, които са участвали в изпълнението на нареждане за презграничен кредитен превод.

Член 7

Задължение за извършване на презграничен превод в съответствие с инструкциите

1. Институцията на наредителя, всяка посредническа институция и тази на бенефициера, след датата на получаване на нареждане за презграничен кредитен превод, са задължени да изпълнят този превод в пълния му размер, освен ако наредителят не е посочил, че разходите по него изцяло или частично се поемат от бенефициента.

Първата алинея не засяга възможността на институцията на бенефициента да наложи на последния такса за управлението на неговата сметка, съгласно съответните правила и обичаи. Такава такса, обаче, не може да бъде използвана от институцията, за да избегне задълженията, наложени от посочената алинея.

2. Без да се засяга правото на каквото и да е иск, който може да бъде предявен, когато институцията на наредителя или посредническата институция са удържали от сумата на презграничния кредитен превод в нарушение на параграф 1, институцията на наредителя следва по искане на наредителя да завери, без всякакви удържки и за своя сметка удържаната сума на бенефициента, освен ако наредителят не поиска сумата да бъде заверена на неговата сметка.

Всяка посредническа институция, която е направила отбив в нарушение на параграф 1, връща удържаната сума, без каквито и да е удържки и за своя сметка, на институцията на наредителя или ако институцията на наредителя е поискала, на бенефициера на презграничния кредитен превод.

3. Когато нарушението на задължението за изпълнение на нареждане за презграничен кредитен превод, в съответствие с нарежданията на институцията на наредителя, е било причинено от институцията на бенефициера, без да се засяга правото на други иски, които могат да бъдат предявени, институцията на бенефициера е задължена да завери сметката на бенефициера за своя собствена сметка с всяка грешно удържана сума.

Член 8

Задължение на институциите да възстановяват суми в случай на неизвършване на превод

1. Ако след приемане на нареждането за презграничен кредитен превод от институцията на наредителя, сметката на институцията на бенефициера не е заверена със съответната сума, без да се засяга правото на други иски, които могат да бъдат предявени, институцията на наредителя заверява сметката на наредителя с размера на презграничния кредитен превод, но с не повече от 12 500 ЕСУ плюс:

- лихва, изчислена чрез прилагане на референтната лихва към размера на презграничния кредитен превод за периода между датата на нареждането за презграничен кредитен превод и датата на заверяването, и
- таксите, свързани с презграничния кредитен превод, платени от наредителя.

Тези суми следва да бъдат на разположение на наредителя в срок от четиринадесет банков работни дни след датата на неговото искане, освен ако със сумата, съответстваща на презграничния кредитен превод, не е била междуременно заверена сметката на институцията на бенефициера.

Такова искане не може да бъде направено преди изтичане на уговорения между институцията на наредителя и самия него срок за изпълнение на нареждане за презграничен кредитен превод или при липса на уговорен срок преди изтичане на срока, посочен в чл. 6, параграф 1, втора алинея.

По същия начин всяка посредническа институция, която е приела нареждане за презграничен кредитен превод, има задължение да възстанови за своя сметка сумата му, включително съответните разходи и лихва на институцията, която е наредила да осъществи нареждането. Ако презграничният кредитен превод не е извършен поради грешки или пропуски в нарежданията, дадени от тази институция, посредническата институция се стреми, доколкото това е възможно, да възстанови сумата на превода.

2. Чрез дерогация от параграф 1, ако презграничният кредитен превод не е извършен поради неизпълнение от посредническата институция, избрана от институцията на бенефициера, последната е задължена да предостави на разположение на бенефициера сума до 12 500 ECU.

3. Чрез дерогация от параграф 1, в случай че презграничният кредитен превод не е извършен поради грешка или пропуск в нарежданията, дадени от наредителя на неговата институция, или поради неизвършване на презграничния кредитен превод от посредническата институция, изрично избрана от наредителя, институцията на наредителя и другите участващи институции се стремят, доколкото това е възможно, да възстановят сумата на превода.

Когато сумата е била възстановена от институцията на наредителя, тя е задължена да я предостави на наредителя. В този случай институциите, включително тази на наредителя, не са задължени да възстановяват натрупаните разходи и лихви и могат да удържат разходите, произтекли от възстановяването, ако те са установени точно.

Член 9

Форсмажорни обстоятелства

Без да се засягат разпоредбите на Директива 91/308/ЕИО, институциите, участващи при изпълнението на нареждане за

презграничен кредитен превод, се освобождават от задълженията, залегнали в настоящата директива, когато те могат да представят форсмажорни причини (извънредни и непредвидими събития извън контрола на лицето, позоваващо се на форсмажорни обстоятелства), последиците от които биха били неизбежни, въпреки всички усилия за обратното и които се отнасят към нейните разпоредби.

Член 10

Уреждане на спорове

Държавите членки осигуряват адекватни и ефективни процедури за обжалване и защита при уреждането на спорове между наредителя и неговата институция или между бенефициера и неговата институция, използвайки, когато това е необходимо, съществуващите процедури.

РАЗДЕЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Прилагане

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 14 август 1999 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните закони, подзаконови и административни разпоредби, които те са приели в областта, уредена от настоящата директива.

Член 12

Доклад до Европейския парламент и Съвета

Не по-късно от две години след началната дата за прилагане на настоящата директива, Комисията внася доклад в Европейския парламент и в Съвета относно нейното прилагане, придружен, ако е необходимо, от предложения за изменение.

В съответствие с положението и техническото развитие на всяка държава-членка, този доклад следва изрично да засяга въпроса за срока, залегнал в член 6, параграф 1.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила след датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 27 януари 1997 година.

За Европейския парламент

Президент

J. M. GIL-ROBLES

За Съвета

Президент

G. ZALM
